

चन्द्रादीनां सपीमादयः साहित्यदर्पणे उक्तम् ।
पीठसर्पं लि० पीठे सर्पति खप-यच् । खञ्जे भा० व० १५ अ० ।
षिनि पीठसर्पिन् तत्रार्थे हारा० ।

पीठ वधे विभोडने च चु० उभ० सक० सेट् । पीठयति ते क्वदित्
अपिपीडत् त । पीडा पीडनम् । धान्यादर्पदने च ।

आ+भू+च् सक० । आपीडयति आपीडा ।

अवादिपूर्वकस्तु तत्तदुपसर्गद्योत्यार्थयुक्ते विभोडने ।

पीडन न० पीड+भावे लुट् । १ दुःखोत्साहने २ शस्त्रादीनां
मर्दने (माडा) (टेषा) श्वापारभेदे "गर्भोऽभिघातविभ-
माशनपीडनाद्यैः पक्कं कृमादिव फलं पतति यत्नेन"
भाष्यकरः ।

पीडा स्त्री पीड-भावे भिदा० ऋट् । १ व्यथायां २ दुःखे च
३ कृपायां ४ शिरोनासायां ५ चरबडचे च भेदि० ।

पीडित लि० पीड-क्त । १ व्यथिते २ मर्दिते ३ स्त्रीणां करणभेदे
मेदि० "सङ्काशौधिका मन्त्रा दण्डकाः पीडिता क्रूराः"
तन्मसारोक्ते ४ सन्नभेदे पु० भावे क्त । ५ पीडायां न० ।

पीत लि० पा+कर्मणि क्त । १ पानकर्मणि भावे क्त । २ पाने न०
पिबति यच् । न्तरं पा-कृषा० कर्त्तरि क्त । ३ चर्चभेदे पु०
४ तद्वति लि० अमरः । ५ हरिताले न० भेदि० । पीतं
पानकस्तस्य अच् । ६ पानकर्त्तरि लि० "वनाय पीत
प्रतिबलवत्साधु" रघुः । ७ बाव्ये वर्णनीयपीतवर्णद्र-
व्याच्च कथिकल्पवृत्तायास्तृक्तानि यथा "पीतानि मङ्गलः
जीवेन्द्रश्च गच्छेत् ४ चरबड ५ मृजटाः ६ । गौरी ७ हापरद
गोमूत्र ८ मधु ९ गौररसा ११ रत्नः १२ । हरिद्रा १३ रो-
चना १४ रीति १५ गन्धके १६ दीप १७ चम्पके १८ । किञ्ज-
ल्क १९ वल्कले २० शाबि २१ हरिताले २२ मनःशिलाः
२३ । कथिकारं २४ चक्रवाक २५ वानरो २६ शारिका-
सुखम् २७ । केशवांशुक २८ मधु २९ चराग ३० कन-
कादयः ३१ ।

पीतक लि० पीत+कार्त्तं क । १ पीतशब्दार्थे संज्ञायां क्तु ।
२ हरिताले अमरः ३ कुसुम्भं जटाघरः । ४ असुरभेदे
५ पद्मकाष्ठे ६ रीती पित्तले ७ माषिके ८ पीतचन्द्रे न०
राजनि० ९ मन्दीडचे १० पीतशाले च पु० रत्नमाळा ।
११ श्लोनाभेदे १२ हरिद्रुडचे १३ यथोक्तद्वये च पु० रा-
जनि० । पीतेन हरितालेन रक्तं "तेन रक्तं रागात्"
पा० इत्यधिकारे "पीतात् क्तु" वाजि० क्तु । १४ हरि-
तालेन रक्ते लि० । १५ अल्पतरुभ्योः संज्ञाभेदे बीजगणि-
तम् । १६ अल्पतरुभ्योः उभयम् ।

पीतकदली स्त्री नित्यकर्म० । सखेन्दल्याम् (चं.प्रा.क.वा.)
राजनि० ।

पीतकद्रुम पु० नित्यकर्म० । हरिद्रुडचे राजनि० ।

पीतकान्द न० पीतः कन्दो यस्य । गजरे (गंजर) राजनि० ।

पीतकरवीरक पु० नित्यकर्म० । स्त्रार्थे क । पीतवर्णकरवी-
रद्वये राजनि० ।

पीतकावेर न० कुक्षितं वेरं कावेरं पीतं कावेरं यस्मात् यस्य
वा । कुक्षिताङ्गं पीतं कुर्वति । कुक्षु मे २ पित्तले च भेदि० ।

पीतकाष्ठ न० नित्यकर्म० । पीतचन्द्रे पीतायुष्ये राजनि० ।

पीतकाला स्त्री पीता अथ च काला । आचर्त्तकलतायां
राजनि० । [चैत्र पीतकुष्ठं प्रजायते] याता० ।

पीतकुष्ठ न० नित्यकर्म० । पीतवर्णकुष्ठरोगे "भगिनी गमने
पीतगन्ध न० पीतमयच भञ्जं गन्धयुक्तम् । पीतचन्द्रे राजनि० ।

पीतघोषा स्त्री नित्यकर्म० । पीतपुष्पवत्यां घोषातक्याम् रा-
जनि० । [राजनि० ।

पीतचन्दन न० नित्यकर्म० । कावेर्यकेतिप्रसिद्धे चन्दनभेदे
पीतचम्पक पु० पीतः चम्पक इव । प्रदीपे जटा० ।

पीततण्डुल पु० पीतस्तण्डुलो यस्य । (काकुनी) १ चान्दभेदे
हेमच० । २ खीरिकाद्वये स्त्री टाप् । राजनि० । [कीप् ।

पीततुण्ड पु० पीतं तुण्डमख्यं । कारणद्वयमेव लिङ्गा० स्त्रियां
पीततैला स्त्री पीतं तैलं यस्याः । १ ज्वोतिष्मतीतलायां जटा० ।

२ मङ्गलज्वोतिष्मतीतलायां राजनि० । पीतं तैलं येन
राजदंवा परनि० । पीततैल तैलपीत वा तैलपाविनि लि० ।

पीतदारु न० नित्यकर्म० । १ चरबडचे रत्नमाळा २ देववा-
रुषि ३ हरिद्रुडचे च राजनि० । तस्य विकारः रजतादि-
कृज् । पीतदारु तद्विकारे लि० स्त्रियां कीप् ।

पीतदुग्धा स्त्री पीतं दुग्धं यस्याः । दृष्टिपरिवर्त्तनेन
दृष्टिरूपेण यस्या दुग्धसुत्तमर्षेण पीयते तस्याम् गवि
साहित्यमव्यां पेलुष्यायां हेमच० ।

पीतद्रु पु० नित्यकर्म० । १ चरबडचे २ दारुहरिद्रायाञ्च अमरः ।

पीतन न० पीतं करोति पीत-चित्-ल्यु । १ कुक्षु मे २ हरि-
ताले ३ पीतदारुष्ये च भेदि० । ४ खञ्जे ५ आभ्यातके च पु०
भेदि० । स्त्रार्थे क । आभ्यातके (आमडा) पु० राजनि० ।

पीतनील पु० "वर्षो वर्धेन" पा० कर्म० । १ नीलपीतमिश्रिते
हरिद्वये हेमच० । २ तद्वति लि० । [यञ्च० ।

पीतपर्णी स्त्री पीतं पर्णं यस्याः कीप् । (विजिटी) यतायाम्

पीतपाणि पु० पीतः पाणिरस्य । रोगभेदेन पीतवर्णहस्त-
युक्ते "भाजति निहते चैव पीतपाणिः मजापते" याता० ।